

स्वयान कौके

पहुरा थारु दैनिकके अनलाइन न्यूज ओ ओकरभिट्टर डारल इ-पेपरमे देशविदेशसे हमार अनलाइन न्यूज ओ पत्रिका पहे सेक्वी ।

थारु भाषाके 'क' वर्गके राष्ट्रिय दैनिक

भाषा, संस्कृति ओ समाचारमूलक पत्रिका

पहुरा

PAHURA
NATIONAL DAILY

विवाह पवित्र बन्धन हो,
विवाहलाई लेनदेनको विषय
नबनाओ,
विवाहमा दाईजो लिने र दिने
काम नगरौं,
दाईजोका कारण हुने हिंसा
अन्त्य गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष २४ अंक ६५ वि.सं. २०८३ कुँवार ४ गते अँट्वा

थारु सम्वत (२६४९)

[Sunday 20 September 2026]

(मोल रु. ५ ।- पेज ४)

प्रतावित बरघर/भलमन्सा विधेयकमे छलफल मौलिकता, अधिकार ओ आर्थिक दायित्व सुनिश्चित कैना सुभाब

संविधानमे सक्कुहुनके अधिकार सुनिश्चित बा: मुख्यमन्त्री भट्ट

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, ३ कुँवार । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसे थारु समुदायके परम्परागत बरघर तथा भलमन्सा प्रथाहे संरक्षण ओ विकास कैना उद्देश्यसे आघे बहाइल विधेयकमे मौलिक संस्कृति, स्पष्ट शब्दावली, अधिकार ओ आर्थिक दायित्वहे प्राथमिकता डेहेपना सरोकारवालासे सुभाब डेले बटै ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशसभा अन्तर्गतके सामाजिक विकास समितिसे धनगढीमे आयोजना करल छलफलमे कैलाली ओ कञ्चनपुरके थारु समुदायके अगुवा, कानून व्यवसायी तथा सरोकारवालासे प्रस्तावित 'सुदूरपश्चिम प्रदेश बरघर ओ भलमन्सा प्रथा संरक्षण तथा विकास सम्बन्धमे व्यवस्था कैना बनल विधेयक, २०८२' परिमार्जनसहित आघे बहैना सुभाब डेहल हुइल ।

थारु कल्याणकारिणी सभाके केन्द्रिय उपाध्यक्ष प्रभातकुमार चौधरी बरघर भलमन्सा विधेयक छलफल कर के सच्याई पना बुदाँ सच्याइटी हाली ल्यानेपना बटैले रहिट । छिमेकी प्रदेश यी विधेयक ल्यानेसकल कहटी यी छलफलहे उपलब्धी मुलक बनैटी यहाँफे ल्याने पना बटैले ।

छलफलमे अधिवक्ता नाथुराम महतो विधेयकमे प्रयोग करल शब्दावली ओ प्रावधान स्पष्ट हुईपना बटैले । प्राप्त विधेयकमे टमान विषय सच्याईपना डेखल कहटी उहाँ सरोकारवालाके सुभाब समेटके विधेयक परिमार्जन

प्रस्तावित 'सुदूरपश्चिम प्रदेश बरघर ओ भलमन्सा प्रथा संरक्षण तथा विकास सम्बन्धमे व्यवस्था कैना बनल विधेयक'बारे कैलाली ओ कञ्चनपुरके थारु समुदायके अगुवा, कानून व्यवसायी तथा सरोकारवालासे छलफलमे

करेपनामे जोड डेलै ।

थारु कल्याण सभाके केन्द्रीय पार्षद माधव चौधरी विधेयकमे भूराजनीतिक पक्षसेफे थारु समुदायके मौलिक संस्कार, परम्परा ओ अभ्यासहे प्राथमिकता डेहेपना बटैले । उहाँ थारु समुदायके परम्परागत संस्थाहे कानुनी मान्यता डेहेबेर ओकर मौलिक स्वरूपहे समेत संरक्षण करेपना जोड डेलै ।

कञ्चनपुरके उदयराम थारु विधेयक निर्माणआघे थारु समुदायके इतिहास ओ परम्पराके सूक्ष्म अध्ययन करेपना बटैले । उहाँ पर्याप्त अध्ययन ओ समुदायसंगके परामर्शपाछे केल्ह विधेयकहे अन्तिम रूप डेहपना धारणा रहलै ।

ठाकुरप्रसाद करिया प्रधान प्रदेश

सरकारसे विधेयक बनाके केल्ह अपन दायित्व पूरा नहुइना बटैले । बरघर तथा भलमन्सा प्रणालीहे प्रभावकारी बनैना आवश्यक आर्थिक दायित्वसमेत सरकारसे वहन करेपना उहाँक कहाई रहे । उहाँ नाम ओ पदसे अधिकारके विषयहे प्राथमिकतामे धारेक पना बटैले ।

सानु चौधरी भलमन्साहे स्पष्ट अधिकार डेना करके विधेयक बनाईक पना सुभाब डेली । उहाँक अनुसार परम्परागत संरचनाहे कानुनी मान्यता डेके ओकर भूमिकासमेत स्पष्ट रूपमे निर्धारण कैना आवश्यक बा ।

बलबहादुर डगौरासे थारु समुदायके इतिहास, परम्परा ओ नेतृत्व प्रणालीउप्पर थप खोज तथा अनुसन्धान करके केल्ह विधेयक आघे बहाईपना

बटैले । थारु समुदायमे परापूर्वकालसे लोकतान्त्रिक ढंगसे नेतृत्व चयन कैना अभ्यास रहल उहाँ उल्लेख करलै ।

धनगढी उपमहानगरपालिकाके नगर भलमन्सा समितिके अध्यक्ष रोहित चौधरी विद्यमान कृष्ण व्यवस्थाके कारण भलमन्साके अधिकार कमजोर हुइटी गैल दाबी करलै । उहाँ स्थानीय तहमे भलमन्साके सहभागिता सुनिश्चित हुइना व्यवस्था विधेयकमे धारेक पना बटैले ।

थारु समुदायमे प्रचलित मौलिक शब्द ओ परम्परा (बाँकी, ४ पेजमे)

पहुरा समाचारदाता

धनगढी, ३ कुँवार । सुदूरपश्चिम प्रदेशके मुख्यमन्त्री खगराज भट्ट नेपालके संविधानसे जनताके सर्वोच्चता कायम करटी सक्कु नागरिकके अधिकार सुनिश्चित करल बटैले बटै ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारसे आयोजना करल संविधान दिवसके मूल

समारोहमे सम्बोधन करटी मुख्यमन्त्री भट्टसे संविधानसे नेपालके सक्कु जातजाति, भाषा, धर्म ओ संस्कृति मन्ना नागरिकके अधिकार सुनिश्चित करल बटाइल हुइल ।

उहाँ नेपालके संविधान लोकतान्त्रिक पद्धतिके विकसित दस्तावेज हुइल (बाँकी, ४ पेजमे)

जलवायु परिवर्तनको असर तथा प्रभावबारे सचेत बनौं

- ❖ जलवायु परिवर्तनले मानव जीवन, कृषि, पानी, स्वास्थ्य र जैविक विविधतामा पार्ने असरबारे सचेत बनौं,
- ❖ वाढी, पहिरो, डुबान, खेरी तथा अन्य जलवायुजन्य जोखिमको पूर्वतयारी गरौं,
- ❖ वन तथा प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण गरी जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा योगदान दिऔं,
- ❖ नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरौं,
- ❖ वृक्षारोपण तथा हरियाली प्रवर्द्धन गरी कार्बन उत्सर्जन घटाउन सहयोग गरौं,
- ❖ जलस्रोतको संरक्षण गरौं र जलवायु परिवर्तनअनुकूल जीवनशैली अपनाऔं,
- ❖ प्लास्टिक तथा फोहोरजन्य प्रदूषण न्यूनीकरण गरौं,
- ❖ जलवायु परिवर्तनका जोखिमप्रति समुदायलाई सचेत र अनुकूलनशील बनाऔं ।

जलवायु परिवर्तनको असरबारे सचेत बनौं,

जलवायु-उत्थानशील समाज निर्माण गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

नेपाली कांग्रेसके वडा अधिवेशन

पहुरा समाचारदाता
धनगढी, ३ कुँवार । नेपाली कांग्रेसके १५औं महाधिवेशनअन्तर्गत कैलालीके घोडाघोडी नगरपालिकामे वडा अधिवेशन जारी रहल बा । घोडाघोडी नगरपालिकाका १२ वडामध्ये हालसम १, २, ३, ६, ८, १० ओ १२ नम्बर वडाके अधिवेशन सम्पन्न हुइल बा । सम्पन्न अधिवेशनसे टमान वडामे नयाँ वडा सभापति चयन हुइल बटै । वडा नम्बर १

मे प्रशु राम सापकोटा, वडा नम्बर २ मे दल बहादुर भण्डारी, वडा नम्बर ३ मे हिवमत बिष्ट, वडा नम्बर ६ मे दिपेश बोहरा, वडा नम्बर ८ मे कपूर सिंह साउद, वडा नम्बर १० मे गगन अधिकारी ओ वडा नम्बर १२ मे कृष्ण बहादुर चौधरी वडा सभापतिमे चयन हुइल बटै । नगरपालिकाके बाँकी वडा नम्बर ४, ५, ७, ९ ओ ११ के वडा अधिवेशन भर आज अँट्वा हुइना बटाइल बा ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशको अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न

निसर्ग हस्पिटल
एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

Advanced Healthcare for all...

विशेषज्ञ डाक्टर तथा ओ.पि.डी सेवाहरु

जानरल फिजिसियन
(पेट,खाती,मुटु) रोग विशेषज्ञ	रेडियोलोजी विशेषज्ञ	ल्युरो, गस्त्रिक, नशा
तथा मेरुदण्ड रोग विशेषज्ञ	हाडजोर्नी तथा स्पोर्ट्स
फिजियोथेरापिस्ट
हाडजोर्नी तथा
नशारोग विशेषज्ञ	जानरल तथा
ल्याप्रोस्कोपिक सर्जन	स्त्री तथा प्रसूति
रोग विशेषज्ञ	नवजात शिशु तथा
बालरोग विशेषज्ञ
नाक, कान, घाँटी तथा
थाइरोइड रोग विशेषज्ञ	एनेस्थेसिया तथा
क्रिटिकल केयर विशेषज्ञ	मुख, अनुहार तथा
वङ्गारा विशेषज्ञ	मानसिक तथा
नशा रोग विशेषज्ञ
ध्याला, योन, कुष्ठरोग
तथा सौन्दर्य विशेषज्ञ	मृगौला तथा मुत्ररोग
विशेषज्ञ	मुटु रोग विशेषज्ञ	

Hasanpur, Dhangadhi-5, Kailali, Nepal
091-527000/01/02, 9865680100, 9804600745
www.nisargahospitalnepal.com / nisargahospitalnepal

स्माईल चौधरीसे प्रकाशित

सठपाढक : प्रेम चौधरी (९८४८४२२२०७)

कार्यकारी सठपाढक : राम दहित (९८४८४९४५१८)

भाषा सल्लाहकार : दिलबहादुर चौधरी

पहुढा सठपाढक : कृष्णराज सर्वहारी

व्यवस्थापन सल्लाहकार : राजकुमार चौधरी

प्रधान कार्यालय: धन.पा.- ८, शिवनगर, कैलाली (नमस्ते सहकारी भवन)

मसुरिया शाखा: दिनेश दहित (९८१२६४१६०१)

पहलमानपुर शाखा: जीवन चौधरी (९८४७५०१८८७/९८२५६२९३०५)

प्रधान कार्यालय धनगढी

E-mail: dailypahura@gmail.com,

Website: pahura.com

मुद्रक : समैजी अफसेट प्रेस, वेहडी, धनगढी

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १३ शिव टोल स्थित किता नं. ४४० क्षेत्रफल ३३.८.६३ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री आसरो देवी रानाले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्व: सडक	पश्चिम: बौला राना
उत्तर: बौला राना	दक्षिण: प्याकुमारी राना थलाल

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ३ चटकपुर स्थित किता नं. ७१४ क्षेत्रफल १६९.३२ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री कुमारी पार्वती ऐरले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्व: नन्दा विष्ट भण्डारी	पश्चिम: सडक
उत्तर: सडक	दक्षिण: सरस्वती सिंह

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ७ मनेहरा स्थित किता नं. ११५ क्षेत्रफल ३३४.५ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री लिलाकुमारी रानाले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्व: भेली राना	पश्चिम: रामदश राना
उत्तर: ऐलानी पती जग्गा	दक्षिण: सडक

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

संधियारको नाममा जारी १५ दिने सूचना

यस उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर १३ गेटा स्थित किता नं. ५९५, ५६७, ५८२, १३८, २१ क्षेत्रफल ३९७५३.६४ वर्गमिटरमा भवन निर्माण गर्ने घरधनी श्री म्याङ्गो फार्म रेस्टोर् एंड रिसोर्ट प्रालिले यस उमनपामा पेश गरेको नक्सा बमोजिमको भवन निर्माण गर्न संधियारको नाममा सूचना प्रकाशित गरिएको छ । निवेदन साथ पेश हुन आएको प्रमाण र नक्साको आधारमा निर्माण स्वीकृति दिँदा तपाईंको जग्गाको हानिनोक्सानी हुन्छ, हुँदैन, सन्धि सर्पन हानिनोक्सानी हुने भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सबुत प्रमाणसहित नगरपालिकामा उजुर गर्न सुचित गरिन्छ । अन्यथा कानून बमोजिम नक्सापास भै जाने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ ।

१. निर्माण निमित्त प्रस्तावित जग्गाको चार किल्लाको विवरण

पुर्व: कि.नं. २८८, २०	पश्चिम: कि.नं. १८३, ५८२, ५९४
उत्तर: कि.नं. २१, १३८, ५८२, ५६७, २०	दक्षिण: कि.नं. ५८२, ५६७, ५७६, १३८

धनगढी उपमहानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी, कैलाली

“लैगिक समानताके लाग समान सोच ओ व्यवहार: समृद्धिके आधार”

जलवायु न्यायके मार्गचित्र

नेपाल-चीन सीमामे हिमपहिरोके कारण सुरु हुइल विनाशकारी रसुवा बाढसे आर्थिक विकासमे बामे सरटि रहल नेपालके अर्थतन्त्रमे अपूरणीय क्षति पुगल बा । यी बाढसे नेपाली अर्थतन्त्रके तीन ठो प्रमुख क्षेत्रमे धक्का पुगैले बा । नेपालके जलविद्युत्के विकाससँगे इन्धनके परनिर्भरता घटेना ओ विद्युत् निर्यातमार्फत विदेशी मुद्रा आर्जन करना उद्देश्यमे बाधा पुगल बा । चीनसँगेके सीमा व्यापारके सहज मार्ग ध्वस्त हुइल बा ओ धार्मिक तथा साहसिक पर्यटनके एक क्षेत्र पूर्ण रूपमे प्रभावित हुइल बा । टबेभारे यी बाढके नकारात्मक प्रभाव लम्मा समयसम रहना डेखाइठ । अनुमानित तथ्यांकमे हेरलेसे नेपालसे रसुवा बाढमे २.७ बिलियन डलरके हानि नोक्सानी बेहोरल बा ओ पूर्ण रूपमे पुनर्स्थापनाके लाग ४.१५ बिलियन डलर लगना बा ।

रसुवा बाढसे नेपाल ओ विश्वभर कुछ प्रश्न खडा करले बा । का यी बाढ जलवायु परिवर्तनके नतिजा हो ? का यी बाढके कारण ओ जिम्मेवारी नेपाल किल हो ? नेपाल यी बाढसे हुइल क्षति एक्केलि बेहोरेपरना हो ? विश्व समुदायके का भूमिका रहि ? आबके दिनमे नेपालके रणनीति का रना ? यिहे नैतिक ओ रणनीतिक प्रश्नके जवाफ खोज्ना प्रयास यी लेखमे करल बा ।

हमे जलवायु परिवर्तन, यिहिनसे हिमालय क्षेत्रमे परना प्रभाव तथा जलवायु न्यायके विषयमे केन्द्रित हुइपरना रहठ । औद्योगिक क्रान्तिपूर्व मानव ओ प्रकृतिबिचके सम्बन्ध तुलनात्मक रूपमे सुमधुर रहे मने औद्योगिक क्रान्तिके सुरुवातसँगे उ सम्बन्धमे दरार उत्पन्न हुइल । उद्योगसे हुइना अत्यधिक कार्बन उत्सर्जनसे पृथ्वीहे मानव बसोबासके लाग अनुपयुक्त बनाइ लागल बा । सन् १९३८ मे गाय क्यालेन्डर नामक वैज्ञानिक औद्योगिक कार्बन उत्सर्जन ओ पृथ्वीके तापमान वृद्धिबिचके सम्बन्धहे स्पष्ट परटि यिहिनसे भविष्यमे परा सेक्ना सम्भावित प्रभावहे समेत दर्शैले रहै मने आर्थिक समृद्धिके भुत सवार पश्चिमी समाज यी विषयहे लम्मा समयसम नजरअन्दाज करटिरहल । परिणामस्वरूप, वायुमण्डलमे कार्बनडाइअक्साइडके मात्रा अत्यधिक रूपमे वृद्धि हुइल ओ ओकर प्रत्यक्ष प्रभावस्वरूप समग्र पृथ्वीके तापमानमे निरन्तर वृद्धि हुइटिरहल ।

औद्योगिक क्रान्तिपूर्व वायुमण्डलमे कार्बनके मात्रा २८० पिपिएम (पार्ट पर मिलियन) रहे । वायुमण्डलके उपयुक्तताके लाग ३५० पिपिएमसम रहेपरना मानजाइठ मने हालसम ४२२ पिपिएम पुगल बा । यी वृद्धिसे तापबन्दीके काम करटि पृथ्वीके तापक्रम वृद्धिमे प्रभाव परल बा । वैज्ञानिक तथ्यांकहे आधार मन्लेसे प्रतिदशक ०.२ डिग्री सेल्सियसके दरसे पृथ्वीके तापक्रम बहल बा । वातावरण वैज्ञानिकसे सन् २१०० सम औद्योगिक क्रान्तिपूर्वके से १.५ डिग्री सेल्सियससे ढेरके तापक्रम वृद्धिहे विनाश निम्त्याइ सेक्ना कलेक सावधान बनासेकल बा ।

और भयानक तथ्य का सार्वजनिक हुइल बा कलेसे हिमालय क्षेत्रमे १.८ डिग्री सेल्सियस तापक्रम बहल बा । यी तापक्रम वृद्धिसे भारी मात्रामे हिउँ पलना ओ भयानक हिउँ पहिरो निम्त्यइना सम्भावना बा । अइसिन ओ हस्ते विनाशकारी दुर्घटनासे मानव समाजहे जोगैना वैज्ञानिक ओ वातावरण विज्ञ भारी मात्रामे कार्बन उत्सर्जन कटौती करेपरना प्रस्ताव करले बटै मने अमेरिका जैसिन विकसित देश जे विगतके कार्बन उत्सर्जनमे हिस्सा ढेर बा, ओइने उत्सर्जन कटौतीके विपक्षमे डेखाइल बटै । यिहिनसे जलवायु परिवर्तनके समस्याहे और गम्भीर बनैले बा ।

यी तापक्रम वृद्धिसे जलवायु चक्रमे प्रभाव परके जलवायु परिवर्तनहे निम्त्यइले बा । जेकर कारण

यकर प्रभाव लम्मा समयपाछे किल डेखाइठ । और कलेसे हिंसा करना ओ हिंसा भोग्न बिचके सम्बन्ध सुषुप्त रहठ । यी 'ढिलो कैके डेखैना हिंसा' के दृष्टिकोणसे हालसालके रसुवा बाढके जिम्मेवार उ विकसित देश हो जेकर लम्मा समयसम उच्च कार्बन उत्सर्जनमार्फत यी विनाश निम्त्याइले बा । नेपाल अपन नैकरल अपराधके सजाय भोगे परल बा । यी वर्तमानके भारी अन्याय हो ।

जलवायु परिवर्तनके यिहे असमान प्रभाव ओ यिहिनसे निम्त्यइना नैतिकता ओ न्यायिक प्रश्न जलवायु न्यायके सिद्धान्तसँगे सम्बन्धित बा । यी सिद्धान्तसे सर्वप्रथम टे बिनासर्त तत्काल अधिक कार्बन उत्सर्जनहे घटाइ परठ कना बाटमे जोड डेहठ । हालसमके

विसं २०८१ असोज १०-१२ के बाढ ओ पहिरोमे किल नेपाल लगभग ४६ अर्बके क्षति बेहोरले रहे । हालके रसुवा बाढके ४.५ खर्बसे ढेरके क्षतिसे हड्दिहिनहे आर्थिक रूपमे उठे नैसक्ना बनैले बा । यी क्षतिके कारक नेपाल नाइहो ओ नेपाल अपन आन्तरिक आयसे धाने सेक्ना परिस्थिति फेन नैहो । टबेभारे अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग लेना अति आवश्यक बा । नेपाल वित्तीय किल नाइकि, जलवायु संकटसँगे जुधेक लाग प्राविधिक ओ प्रविधिके समेत सहयोगके अधिकार ढरठ । यी बाढके विषयमे विश्वके ध्यान टे नेपालओर तन्ले बा मने समग्र क्षतिपूर्तिके टुंगो नैहो । टबेभारे नेपाल हालसमके अनुभवसे पाठ सिखि विश्व मञ्चमे जलवायु न्यायके मुद्दाहे बलगर बनाइपरना बा । यकर लाग विज्ञके एक स्थायी संरचनाके निर्माण कैके सहभागितामूलक ओ न्यायपूर्ण हिसाबमे रणनीति निर्माण कैके आगे बहना अनिवार्य बा । यिहिनसे किल नेपाल बहुआयामिक क्षतिपूर्ति प्राप्त करटि जलवायु संकटहे मजासँगे सामना करे सकि ।

विचार प्रकाश शर्मा

जलवायु न्यायके मार्ग

का विकसित राष्ट्र जलवायु परिवर्तनके कारकके जिम्मेवारी लेना तयार बटै ? यी स्पष्ट बा कि उहाँहुके यकर जिम्मेवारी लेना तयार नैहुइटै । लेखक तथा विश्लेषक अमिताभ घोस उहाँक पुस्तक 'दी ग्रेट डिरेन्जमेन्ट : क्लाइमेट चेन्ज एन्ड दी अर्थिकेबल' (२०१६) मे अमेरिका जैसिन विकसित देश ओ भारी तेल कम्पनीसे जलवायु परिवर्तनहे भ्रम ओ अनिश्चित विषय हो कहिके लेख्ना ओ तर्क करना कुछ विद्वान् ओ वैज्ञानिकहे भारी आर्थिक लगानी करल दाबी करले बटै । अइसिन कैके उहाँहुके उच्च कार्बन उत्सर्जनहे निरन्तरता डेहे चहै मने वैज्ञानिक अध्ययन ओ जलवायु विनाशके प्रत्यक्ष घटनासे आब जलवायु परिवर्तन ओ यकर नकारात्मक प्रभावहे अस्वीकार करना कहिके मृत्युके अनिवार्यताहे अस्वीकार करना जस्टे हो । विकसित देशसे अपन विगतके गल्तीहे स्विकरटि, वर्तमानमे कार्बन उत्सर्जनहे घटेटि जलवायु न्यायके मार्गमे जैना अनिवार्य बा । यी सहजिल नैहो मने ग्लोबल साउथमे रहल देशके एकता ओ अभियानकर्मीके सक्रियतासे यिहिनहे यथार्थमे बदले परना बा । अन्यथा यकर परिणाम मानव सभ्यता संकटमे परल बा ।

नेपालके कुल हरित ग्यास उत्सर्जनमे नगण्य अर्थात् कुल उत्सर्जनके ०.०२७ प्रतिशत जिम्मेवारी बा मने जलवायु संकटसे अति जोखिममे रहल १० देशमध्ये नेपाल फेन परठ । यी अन्यायपूर्ण अवस्थाके बारेमे विश्व मञ्च जस्टे संयुक्त राष्ट्रसंघके महासभा, संयुक्त राष्ट्रसंघीय जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी महासन्धि, पक्षके सम्मेलन (कोप) लगायतमे नेपालसे खरो रूपमे आवाज उठैना अनिवार्य बा । नेपालसे जलवायु न्यायके लाग कुछ अग्रसरता फेन देखैले बा । कलामार्डेमे सन् २०२४ मे हुइल 'पिपल्स क्लाइमेट जस्टिस एसेम्बली' ओ सन् २०२५ मे रहल 'संसारमाथा संवाद' यकर उदाहरण हमे । जलवायु न्यायके अभियानमे नेपाल आंशिक सफलता प्राप्त करले बा, मने अभिन ढेर करना बाँकी बा । सन् २०२५ समके तथ्यांक हेरलेसे हालसम नेपाल ४०७.१ मिलियन अमेरिकी डलर अथवा ५८ अर्ब नेपाली रुपियाँ टमान योजनाके लाग प्राप्त करले बा । यी रकम नेपालके क्षतिके तुलनामे एकडम कम बा ।

विसं २०८१ असोज १०-१२ के बाढ ओ पहिरोमे किल नेपाल लगभग ४६ अर्बके क्षति बेहोरले रहे । हालके रसुवा बाढके ४.५ खर्बसे ढेरके क्षतिसे हड्दिहिनहे आर्थिक रूपमे उठे नैसक्ना बनैले बा । यी क्षतिके कारक नेपाल नाइहो ओ नेपाल अपन आन्तरिक आयसे धाने सेक्ना परिस्थिति फेन नैहो । टबेभारे अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग लेना अति आवश्यक बा । (बाँकी ३ पेजमे)

विद्युतमे सोह्र अर्ब चौतिस करोडके क्षति

काठमाडौं, ३ कुँवार । भोटेकोशी बाढके कारण विद्युत् आयोजना तथा प्रसारण लाइनमे हुइल क्षतिके कारण विद्युत् उत्पादनमे किल १६ अर्ब ३४ करोड रुपियाँ बराबरके क्षतिके अनुमान करल बा ।

राष्ट्रिय विपत् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणसे सार्वजनिक करल द्रुत क्षति तथा आवश्यकता आकलन प्रतिवेदनसे अँल्याइल अनुसार विद्युत् उत्पादन ओ उ उत्पादनपाछे प्राप्त हुइना रोयल्टीसमेत गुम्के १६ अर्ब ३४ करोड ६९ लाख रुपियाँके क्षति हुइना डेखाइल हो ।

प्रतिवेदन अनुसार बाढ तथा पहिरोके कारण वार्षिक दुई हजार ७३९.४८ गिगावाट घण्टा विद्युत् उत्पादनमे कमी आइ । जलविद्युत्, सौर्य ऊर्जा उत्पादन ओ ऊर्जा रोयल्टीमे हुइना क्षतिसमेत जोरके ऊर्जामे अइसिन आर्थिक क्षति हुइना प्रारम्भिक मूल्यांकन करल हो ।

प्रतिवेदन अनुसार जलविद्युत् उत्पादनओर वार्षिक दुई हजार ५२० गिगावाट घण्टा विद्युत् उत्पादन गुमल बा । यिहिनसे १४ अर्ब ८२ करोड रुपियाँ बराबरके क्षति हुइना अनुमान करल बा ।

ओस्टेक सौर्य ऊर्जा उत्पादनमे वार्षिक २१०.४८ गिगावाट घण्टा कमी अइना ओ उहिनसे एक अर्ब २३ करोड ८४ लाख रुपियाँ बराबरके क्षति हुइना जनाइल बा । ऊर्जा रोयल्टीओर थप २८ करोड ८५ लाख रुपियाँ क्षति हुइना अनुमान बा ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरणके उत्पादन निर्देशनालय प्रमुख उपकार्यकारी निर्देशक किरणकुमार श्रेष्ठके अनुसार वार्षिक ऊर्जा

उत्पादनके क्यालेन्डर ओ आयोजना ओ प्रसारण लाइनमे हुइल क्षतिसे प्रभावित हुइना उत्पादन हिसाब कैके यिमेरिक क्षति हुइल हो ।

“विद्युत् उत्पादनमे रहल क्षतिग्रस्त आयोजना, निर्माणाधीन आयोजना तथा प्रसारण लाइनमे हुइल क्षतिके कारण प्रणालीमे नाने नैसेकना आयोजनाके विद्युत्के हिसाब करके अइसिन क्षति आकलन हुइल हो,” उहाँ कलै ।

बाढके कारण सञ्चालनमे रहल १११ मेगावाटके रसुवागढी, ६० मेगावाटके माथिल्लो त्रिशूली श्री ‘ए’, २२ मेगावाटके चिलिमे जलविद्युत्, २४ मेगावाटके त्रिशूली जलविद्युत् केन्द्र, १४.१ मेगावाटके देवीघाट जलविद्युत् २५ मेगावाटके नुवाकोट सौर्य विद्युत् आयोजना क्षतिग्रस्त होके विद्युत् उत्पादन करे नैसेकना अवस्थामे पुगल बा । यीबाहेक परीक्षण उत्पादनके क्रममे रहल २० मेगावाटके लाङटाङखोला जैसिन यिहे वर्ष प्रणालीमे जोरना तय हुइल आयोजना फेन क्षतिग्रस्त होके ऊर्जामे नोकसानी हुइल हो । कुछ सञ्चालनमे रहल आयोजना अपनमे क्षति नैहुइलेसे फेन प्रसारण लाइन क्षतिग्रस्त हुइल कारण

विद्युत् उत्पादन नैकरेपरना अवस्थामे पुगल बा ।

अप्पर सान्जनेन ओ सान्जनेन जलविद्युत्के ५७.३ मेगावाट सुपर सान्जनेनके ७८ मेगावाटलागायत कुछ आयोजनाके बिजुली प्रसारण लाइन बहल कारण खेर जैना अवस्था बा । “प्रसारण लाइन पुनर्निर्माण टे आबके एक वर्षमे हुइ सेकि,” उहाँ कलै, “मने रसुवागढी, चिलिमे, माथिल्लो त्रिशूली श्री ‘ए’ जैसिन आयोजना पुनर्निर्माणके लाग कुछ वर्ष लागि यी ऊर्जाके क्षति आगामी वर्षमे फेन बेहोरेपरना हुइ ।”

तीन खर्ब नब्बे अर्ब रुपियाँ आवश्यक

उ प्रतिवेदनमे क्षति बेहोरल ऊर्जा क्षेत्रहे पूर्ववत् अवस्थामे अन्ना करिब तीन खर्ब ९० अर्ब ६२ करोड ३० लाख रुपियाँ आवश्यक परना प्रारम्भिक अनुमान करल बा ।

यी रकममध्ये छ महिनाभित्रे करेपरना कामके लाग एक अर्ब पाँच करोड रुपियाँ आवश्यक परि । तत्कालीन पुनर्स्थापना योजना अन्तर्गत प्रसारण प्रणाली पुनर्स्थापनाके लाग ५९ करोड रुपियाँ, सबस्टेसनके लाग ४० करोड रुपियाँ, वितरण प्रणालीके लाग

बा ।” उहाँक अनुसार चाडपर्वके समयमे बाहिरसे केरा भित्रे नैपाके स्थानीय केरा उत्पादक किसान मजा मूल्य पैले बा ।

सिसहनियाके ओरै किसान विद्याबहादुर चौधरी यी वर्ष करिब तीन लाख रुपियाँ मूल्यके केरा बेचल बटैलै । गैल वर्ष केराके मूल्य घटके बिक्रीमे समस्या बेहोरल चौधरी यी बिक्रीमे समस्या नैहुइल बटैलै । बारीसे यी वर्ष दर्जनके एक सय रुपियाँके दरसे केरा बिक्री हुइल कटि चौधरी गैल वर्ष ७० रुपियाँमे डेके फेन नैबिकके समस्या रहल सम्भलै ।

मन्जुला बहुदेशीय कृषि फार्म दताँ कैके सात वर्षसे व्यावसायिक केराखेतीमे लागल चौधरी फार्मसे उत्पादित केरा लमही, भालुवाङ, सिसहनियालागायत बजारसे किसान आके लैजैना करल बटैलै । उहाँ सात बिगाह जग्गामे व्यावसायिक केरा खेती करले बटै । कृषि ज्ञान केन्द्र वाङके अनुसार जिल्लामे ४४७ हेक्टर क्षेत्रफलमे मालभोग, हरिसाललागायत जातके केरा खेती हुइना करल बा, उहिनसे वार्षिक नौ हजार ९७३ मेट्रिक टन केरा उत्पादन हुइना करल बा ।

बहना अनिवार्य बा । यिहिनसे किल नेपाल बहुआयामिक क्षतिपूर्ति प्राप्त करटि जलवायु संकटहे मजासँग सामना करे सेकि ।

अन्त्यमे, रसुवा बाढसे नेपालके आर्थिक क्षेत्रमे अप्ररणीय क्षति पुगल बा । यी एक प्राकृतिक विपत्ति किल नैकिल विकसित देशसे आर्थिक उन्नतिके लाग करल प्रकृतिके शोषणके नतिजा हो । यी जलवायु परिवर्तनके कारण निम्नल जलवायु संकटके एक रूप हो ओ जलवायु न्यायसँग जोरठ । यकर लाग उच्च कार्बन उत्सर्जन करना विकसित

१० करोड रुपियाँ ओ माइक्रो-हाइड्रोओर पाँच करोड रुपियाँ आवश्यक रना अँल्याइल बा ।

बाँकी तीन खर्ब ८९ अर्ब ५७ करोड ३० लाख रुपियाँ दीर्घकालीन पुनर्स्थापनाके लाग आवश्यक परना प्रतिवेदनमे उल्लेख बा ।

प्राधिकरणसे यी आकलन विस्तृत आयोजना लागत नैहोके प्रारम्भिक तथा सूचकात्मक योजना आवश्यकताके अनुमानके आधारमे तय करल जनाइल बा ।

माइक्रो-हाइड्रोसम्बन्धी कामहे घरायसी नवीकरणीय ऊर्जा कार्यक्रमसँग समन्वय कैके आघे बहेपरना प्रतिवेदनमे उल्लेख बा । यिहिनसे एक काममे दोहोरो खर्च हुइ नैडेना ओ पुनर्स्थापना कार्यक्रमहे व्यवस्थित बनैना उद्देश्य रहल बा ।

विद्युत् उत्पादन र ग्रिड पुनर्निर्माण आवश्यक

दीर्घकालीन पुनर्स्थापना योजनामे क्षतिग्रस्त विद्युत् उत्पादन आयोजना, प्रसारण तथा ग्रिड संरचना पुनर्निर्माण करना कामहे प्राथमिकता डेहल बा । निर्माणाधीन आयोजनाके बाँकी काम पूरा कैके उत्पादनमे नानल विषयसमेत योजनामे समेटल बा ।

प्रतिवेदन अनुसार विद्युत् पुनर्स्थापना उत्पादन संरचना ओ उर्सा जोरल प्रसारण सञ्जाल दुनूके अवस्थाउपर निर्भर हुइल बा । सडक तथा पहुँचके समस्या, नदीजन्य गेयान, भिरालो भूभागके अस्थिरता, उपकरणके उपलब्धता ओ प्रसारण जडानसे मर्मत तथा पुनर्स्थापनाके समय प्रभावित करे सेकि ।

प्रतिवेदनसे क्षति तथा नोकसानीके विवरणमे विद्युत् आपूर्तिविहीन ग्राहकके एकीकृत संख्या भर समावेश नैहुइल जनाइल बा । आयोजनागत रूपमा विद्युत् अवरुद्ध हुइल अवधि ओ पुनः सञ्चालनके मिति उपलब्ध नैहुइल ओरसे ग्राहक संख्या यकिन करे नैसेकल हो ।

ऊर्जा क्षेत्रमे तत्काल डेखाइल क्षति १६ अर्ब ३४ करोड ६० लाख रुपियाँ रलेसे फेन पुनर्स्थापनाके लाग आवश्यक रकम ओकर तुलनामे भारी बा । यिहिनसे क्षतिग्रस्त आयोजना, प्रसारण लाइन, सबस्टेसन ओ वितरण प्रणाली पुनर्निर्माण करना दीर्घकालीन वित्तीय स्रोत आवश्यक परना डेखाइल बा ।

अन्तर्राष्ट्रिय

उत्तरी सागरमे

कार्बन भण्डारण सुरु

काठमाडौं, ३ कुँवार । डेनमार्क उत्तरी सागरमे समुद्री सतहटरे कार्बनडाइअक्साइड भण्डारण करना सुविधा सञ्चालनमे नल्ने बा । ऊर्जा समूह आइएनइओएस ‘ग्रीन्यान्ड’ कार्बन कब्जा तथा भण्डारण (सिसिएस) परियोजना अन्तर्गत पुरान तेल प्लेटफर्मटरे कार्बनडाइअक्साइड भण्डारण सुरु करल जनैले बा ।

आइएनइओएसके प्रमुख कार्यकारी डेभिड बकनल ग्रीन्यान्ड युरोपेली संघ (इयु) के पहिल पूर्ण क्षमताके कार्बनडाइअक्साइड भण्डारणस्थल रहल बटैलै । उहाँक अनुसार यकर युरोपभर अइसिन परियोजना विस्तारके लाग आधार तयार करि । संयुक्त राष्ट्रसंघीय जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी अन्तरसरकारी प्यानल (आइपिसिसी) ओ अन्तर्राष्ट्रिय ऊर्जा एजेन्सी (आइइए)से सिमेन्ट ओ स्टील जैसिन उद्योगसे हुइना कार्बन उत्सर्जन घटैना सिसिएस प्रविधिहे उपयोगी उपायके रूपमे लेटि आइल बा ।

यद्यपि, यी प्रविधि जटिल ओ महँगा मानजाइठ । डेनमार्कके पश्चिमी तटसे करिब २०० किलोमिटर दुर

रहल ग्रीन्यान्डके भण्डारण स्थल निनी वेस्टके पुरान तेल प्लेटफर्म टरे बा । परियोजनाके पहिल चरणमे प्रति वर्ष चार लाख टन कार्बनडाइअक्साइड भण्डारण करल बा । आइएनइओएससे सन् २०३० सममे क्षमता बहल वार्षिक ४० लाखसे ८० लाख टनसम पुगैना योजना बनाइल बा ।

कार्बनडाइअक्साइड मुख्यतः डेनमार्कके बायोमिथेन उत्पादन केन्द्रसे संकलन कैके तरलीकृत अवस्थामे एस्बेर्ज बन्दरगाहसे जहाजमार्फत भण्डारण स्थलसम पुगल बा । युरोपेली संघ (इयु)से नेट-शून्य उद्योग ऐनअन्तर्गत सन् २०३० सममे वार्षिक कम्तीमे पाँच करोड टन कार्बनडाइअक्साइड भण्डारण क्षमता विकास करना लक्ष्य लेहल बा ।

यीआघे छिमेकी नर्वेके ‘नर्दर्स लाइट्स’ परियोजनासे सन् २०२५ अगस्टमे समुद्रके पिँधमे रहल चट्टानी तहमे कार्बनडाइअक्साइड भण्डारण सुरु करले रहे । इक्विनोर, शेल ओ टोटल इनर्जीके लगानी रहल उ परियोजनासे दशकके अन्त्यसम वार्षिक १५ लाखसे ५० लाख टनसम भण्डारण क्षमता पुगैना योजना बनाइल बा ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश

- श्रम तथा रोजगार कार्यालयको जनहितमा जारी सन्देश
- रोजगार सम्भौता गरेर मात्रै काममा लागौ र लगाऔ ।
- औपचारिक तथा अनौपचारिक क्षेत्रका सम्पूर्ण श्रमिकको न्यूनतम ज्याला रु. १९,५५०/- अनिवार्य रुपमा कायम गरौ/गराऔ ।
- समान कामको समान ज्याला लैगिक आधारमा पारिश्रमिकमा विभेद गर्नु कानूनी अपराध हो ।
- कार्य स्थलमा श्रमिकलाई सुरक्षाका उपकरणहरू उपलब्ध गराई काममा लगाऔ, लैगिक हिसाको अत्य गरौ ।
- बालश्रम कानूनी रुपमा दण्डनिय अपराध हो । बालश्रम नगरौ/नगराऔ ।
- श्रम अडिट प्रत्येक वर्षको पौष मसान्तभित्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु/गराउनु उद्योग/प्रतिष्ठानको कर्तव्य हो अन्यथा नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
- असल श्रम सम्बन्धको आधार सामाजिक सुरक्षा र रोजगार औद्योगिक दुर्घटना न्यूनीकरण गरौ व्यवसायजन्य रोग लागनबाट बचौ ।
- श्रम ऐन, २०६४ र नियमावली, २०७५ को पूर्णरुपमा कार्यान्वयन गरौ ।
- वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा अनिवार्यरुपमा श्रम स्वीकृति गरेर जाऔ ।

श्रम तथा रोजगार कार्यालय

धनगढी, कैलाली

पेट, छाती, मुटु तथा थाईराईड विभाग

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप, दम तथा मुटु रोगको उपचार
- सुगर (मधुमेह), थाईराईड रोगको उपचार तथा परामर्श
- मिर्गी रोग, प्यारालाइसिस (पक्षघात) तथा अन्य नशा सम्बन्धी रोगको उपचार
- छाती दुस्स्ते, पेट दुस्स्ते समस्याको उपचार
- ज्वरो आउने, टाउको दुस्स्ते तथा पुरानो जटिल रोगको उपचार तथा परामर्श
- सिकल सेलरोग तथा अन्य रगत कम (Anemia) को उपचार तथा परामर्श

२४ सै घण्टा आकस्मिक उपचार

ओ.पि.डी. सेवा प्रत्येक दिन (बिहान ८ देखि साँझ ५ बजेसम्म)

धनगढी

संजिवनी अस्पताल प्रा. लि.

९ (राष्ट्र बैंक चौक, धनगढी-५) ☎ सम्पर्क नं. ०९१-५९०३२८, ९७६४२१२७२७, ९७६९९३२१०५

केरा मूल्य पाके किसान उत्साहित

घोराही, ३ कुँवार । चाडपर्वके समयमे केरासे मजा मूल्य पाके दाडके केरा उत्पादक किसान उत्साहित बनल बा । गैल वर्ष केरा मूल्य नैपाके निराश बनल किसान यी वर्ष भर उत्साहित बनल बटै ।

राप्ती गाउँपालिका-७, सिसहनिया निवासी रणप्रसाद सुवेदी कृष्ण जन्माष्टमीसे हालसम नौ लाख रुपियाँके केरा बिक्री करल बटैलै । सिसहनियालागायत देउखुरी क्षेत्रमे ३५ बिघा क्षेत्रफलमे व्यावसायिक केरा खेती करटि रहल सुवेदी एक महिनामे नौ लाख रुपियाँ बराबरके केरा बेचल बटैलै ।

जन्माष्टमीके बेलामे पाँच लाख

रुपियाँके केरा बेचल सुवेदी तीजके अवसरमे हालसम करिब चार लाख रुपियाँ बराबरके मालभोग केरा बेचल बटैलै । उहाँके अनुसार गैल फागुनमे आइल हावाहुरीके कारण १२ हजार बोट ढरके उत्पादनमे कमी आइल बा ।

राप्ती केरा प्रवर्धन समूहके अध्यक्षसमेत रहल सुवेदीके अनुसार गैल वर्षके तुलनामे यी वर्ष केरा उत्पादक किसान केराके मजा मूल्य पैले बटै । बाहिरसे केरा आयातमे कमी होके जिल्लामे उत्पादन हुइल केरा मूल्य पाइल जनैटि किसान सुवेदी कलै, “गैल वर्ष केरा मूल्य नैपाके बारीमे केरा सरना अवस्था रहे । यी वर्ष उ अवस्था हटल

जलवायु न्यायके...

नेपाल वित्तीय किल नाइकि, जलवायु संकटसँग जुधेक लाग प्राविधिक ओ प्रविधिके समेत सहयोगके अधिकार ढरठ । यी बाढके विषयमे विश्वके ध्यान टे नेपालओर तन्ले बा मने समग्र क्षतिपूर्तिके टुंगो नैहो । टबेमारे नेपाल हालसमके अनुभवसे पाठ सिछिट विश्व मञ्चमे जलवायु न्यायके मुद्दाहे बलगर बनाइपरना बा । यकर लाग विज्ञके एक स्थायी संरचनाके निर्माण कैके सहभागितामूलक ओ न्यायपूर्ण हिसाबमे रणनीति निर्माण कैके आगे

देश जिम्मेवार बा ओ ओइने क्षतिपूर्ति किल नाइकि, समग्र संकट व्यवस्थापनके लाग सक्कु रूपमे तयार हुइ परल । जलवायु परिवर्तनके लाग कम जिम्मेवार रलेसे फेन नेपाल एक उच्च जोखिममे रहल देशमध्ये परल ओरसे जलवायु न्यायके लाग अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमे प्रभावकारी रूपमे आवाज उठाइपरना डेखाइठ । यकर लाग विज्ञके सहभागितामे विगतके अनुभवसे सिछिट नयाँ रणनीतिक योजनाके साथ आघे बहना आवश्यक बा ।

साभार: गोरखापत्र दैनिकसे

टुक्रे ओ वितरणमुखी योजना रोक्ना निर्देशन पचिचस अर्ब बहल राजस्व

पहुरा समाचारवाता
धनगढी, ३ कुँवार । सुद्रपश्चिम प्रदेश सरकारमे सहभागी नेकपा (एमाले) के मन्त्रीहे संसदीय दलसे 'पहिले स्रोत ओ बजेट सिलिङ, ओकरपाछे प्राथमिकता ओ टब किल योजना छनोट' कैना नीति अवलम्बन कैना निर्देशन देहल बा ।

आगामी आर्थिक बरस २०८३/८४ के वार्षिक बजेट तथा सरकार सञ्चालनके विषयमे बुधके बैठल बैठकसे टमान निर्णय सर्वसम्मतिसे पारित कैटी मन्त्रीनह ओइसीन निर्देशन देहल हो ।

संसदीय दलके नेता राजेन्द्र सिंह रावलसे जारी करल निर्देशनमे प्रदेश सरकारमे सहभागी एमालेके मन्त्रीहे पार्टीके नीति, कार्यक्रम ओ न्यूनतम साभ्ना प्रतिबद्धताअनुसार कार्यसम्पादन करे पर्ना उल्लेख बा । निर्देशनअनुसार बजेट सिलिङ अइनासे

आघे नै चालू आर्थिक बरसके राजस्व तथा खर्चके अवस्था, मन्त्रालयगत खर्चके प्रगति, बहुवर्षीय तथा क्रमागत आयोजनाके दायित्व, अधुरा तथा अलपत्र आयोजनाके अवस्था एवं संघीय अनुदान ओ प्रदेशके आन्तरिक स्रोतके अध्ययन कैना कहल बा ।

आगामी बजेटके लाग उपलब्ध वास्तविक वित्तीय स्रोत पहिचान कैके बजेट सिलिङ निर्धारणके लाग साभ्ना धारणा बनाइ पर्नामे समेत जोड देहल बा ।

संसदीय दलसे टुक्रे तथा वितरणमुखी आयोजनाहे निरुत्साहित कैटी अधुरा ओ सम्पन्न हुइना चरणमे रहल आयोजनाहे प्राथमिकता देना निर्देशन देहल बा । साथे उत्पादन ओ रोजगारी बहैना तथा प्रदेशके आन्तरिक राजस्व वृद्धि कैना कार्यक्रमहे प्राथमिकतामे रखना कहल बा । ओस्टके, पुँजीगत खर्च बहैना,

अनावश्यक चालू खर्च घटैना ओ पर्याप्त पूर्वतयारी नैहुइल बरवार आयोजना बजेटमे समावेश नैकैना कहल बा । सक्कु जिल्लामे न्यायोचित ओ सूचकमे आधारित बजेट वितरण करे पर्ना निर्णय फेन बैठकसे करल बा ।

सुद्रपश्चिमके 'गेम चेन्जिङ' आयोजना पहिचान कैना तथा बजेट सिलिङ प्राप्त हुइनासे आघे नै सम्भावित 'प्रदेश गौरव' ओ रूपान्तरणकारी आयोजनाके प्रारम्भिक सूची तयार कैना निर्णयसमेत करल बा ।

ओस्टके, प्रत्येक मन्त्रीसे १०० दिने कार्ययोजना तयार कैके संसदीय दलमे समीक्षा कराइ पर्ना निर्णय हुइल बा । प्रत्येक मन्त्रालयसे आपन अन्तर्गतके आयोजना तथा चालू बजेटके समीक्षा कैके बजेट सिलिङ प्राप्त हुइनासे आघे नै प्राथमिकताके सूची तयार करे पर्ना बा ।

सरकारमे सहभागी मन्त्री ओ

संसदीय दलबीच नियमित समन्वय कैना तथा महत्वपूर्ण नीति, बजेट ओ कानूनी विषयमे दलसँग आवश्यक परामर्श कैना व्यवस्था मिलैना फेन निर्देशन देहल बा । सरकारभितरक समन्वय ओ पार्टीगत जिम्मेवारीबीच स्पष्ट कार्यविभाजन हुइ पर्नामे बैठकसे जोड देले बा ।

संसदीय दलके नेता रावल सरकारमे सहभागी मन्त्रीसँग सामूहिक छलफल कैटी प्रदेशमे सुशासनके प्रत्याभूति हुइना मेरके परिणाममुखी काम कैना निर्देशन देहल रहित ।

बैठकमे सामाजिक विकासमन्त्री सन्तोष शर्मा थापा, आर्थिक मामिलामन्त्री चक्र मल्ल, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारीमन्त्री दमन भण्डारी ओ आर्थिक मामिला राज्यमन्त्री जानकी बम ऐर सहभागी रहित । बैठकमे पूर्वमन्त्री वीरबहादुर थापाके समेत उपस्थिति रहल रहे ।

संविधानमे

उल्लेख करटी टमान मत ओ विचारबीच सहमति खोज्न राजनीतिक आधारके रूपमे संविधानहे लेहे पर्ना धारणा व्यक्त करलै ।

मुख्यमन्त्री भट्टसे संविधानके मर्म ओ भावनाअनुसार सक्कु मेरिक राजनीतिक सहमति कायम करटी मुलुकहे अग्रगमनके डगारमे आघे बहाइल अब्बेक आवश्यकता रहल बटैलै । उहाँ संविधानसे प्रत्याभूत करल अधिकारके संरक्षण ओ कार्यान्वयन करटी लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता तथा समावेशी व्यवस्थाहे थप सुदृढ बनाईपर्नामे जोड देलै ।

“घर अग्ना, घरेक आँजर पाँजर रहल घाँसपाट, भरकुस साफ करी, इ बेला मच्छर, साप गोजरके डर रहठ टबमारे अन्धारमे नेगेबेर सबधानी अप्नाइ ।”

काठमाडौं, ३ कुँवार । चालु आर्थिक वर्ष २०८३/८४ के पहिल दुई महिना (सावन-भदौ) मे २५ अर्ब रुपियाँसे ढेर सरकारके राजस्व बहल बा । महालेखा नियन्त्रक कार्यालयके अनुसार चालु आवके भदौसम एक खर्ब ८३ अर्ब २० करोड रुपियाँ राजस्व संकलन हुइल बा जोन गैल आवके ओहे महिनाके तुलनामे २५ अर्ब ५३ करोड २७ लाख रुपियाँ ढेर हो ।

गैल आवके भदौसम एक खर्ब ५७ अर्ब ६७ करोड ३९ लाख रुपियाँ राजस्व संकलन हुइल रहे । चालु वर्षके भदौसम संकलित राजस्वमध्ये एक खर्ब ७२ अर्ब ४२ करोड रुपियाँ कर राजस्व ओ १० अर्ब ७७ करोड रुपियाँ गैरकर राजस्व रहल कार्यालय जनैले बा ।

यीबाहेक सरकार अनुदान ओ अन्य प्राप्तिमार्फत फेन आम्दानी करले बा । कार्यालयके अनुसार समीक्षा अवधिसम सरकार पाँच अर्ब ५३ करोड सात लाख रुपियाँ अनुदान प्राप्त करले बा । यीबाहेक एक अर्ब ३७ करोड रुपियाँ अन्य प्राप्ति रहल बा । राजस्व, अनुदान ओ अन्य प्राप्तिसहित भदौसम सरकारसे एक खर्ब ९० अर्ब १० करोड रुपियाँ आम्दानी करले बा जोन गैल आवके भदौसमके तुलनामे ३० अर्ब रुपियाँ ढेर हो ।

सर्व फेन उल्लेख्य बहल
दुई महिनामे सरकारके खर्च फेन

गैल वर्षके तुलनामे उल्लेख्य बहल बा । कार्यालयके अनुसार भदौसम सरकार एक खर्ब ९९ अर्ब ८३ करोड रुपियाँ खर्च करले बा जोन गैल आवके ओहे अवधिके तुलनामे करिब २० अर्ब रुपियाँ ढेर हो । गैल वर्ष भदौसम सरकार एक खर्ब ८० अर्ब ८१ करोड रुपियाँ खर्च करले रहे ।

कुल खर्चमध्ये चालु प्रकृतिके खर्च किल एक खर्ब २२ अर्ब रुपियाँ रहल बा । ओस्टके पुँजीगतओर सात अर्ब ६६ करोड ४८ लाख रुपियाँ खर्च हुइल कार्यालयके विवरण बा । ऋण भुक्तानीके लाग प्रयोग हुइना वित्तीय व्यवस्था ओरके खर्च भर ७० अर्ब १३ करोड रुपियाँ पुगल बा जोन गैल आवके भदौसम करिब ६० अर्ब रुपियाँ रहे ।

विकासनिर्माणके कामहे करना पुँजीगतओरके खर्चसे सरकारसे लेहल ऋण तिरेक लाग हुइना खर्च पाछेक वर्षमे बहैल देखाइठ ।

हुइना टे भदौसम फेन सरकारके खर्चमे नौ अर्ब ७० करोड रुपियाँ अपुग देखाइठ । अइसिन अपुग खर्चके लाग सरकार ऋण लेहल स्रोत व्यवस्थापन करठ । सरकार चालु वर्ष पहिल महिना अर्थात् सावनमे आन्तरिक ऋण उठैले बा ।

निर्मल थापाके कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ के गृह विमोचन

पहुरा समाचारवाता
नेपालगन्ज, ३ कुँवार । प्रख्यात लेखक तथा साहित्यकार निर्मल कुमार थापाके कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ कृतिके नेपालगन्जमे गृह विमोचन करल बा । थापाके कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ तीन महिना आघे विमोचन हुइल रहे ।

नेपालगन्जमे शुक्रके कृतिके विमोचन करल हो । नेपाल पत्रकार महासंघ लुम्बिनी प्रदेश अध्यक्ष शुक्रकृषि चौलागाई, आयोजक कालपृष्ठ दैनिकके प्रकाशक एवम् सम्पादक कमल खत्री, नेपाल पत्रकार महासंघ बाँकेके अध्यक्ष नविन गिरी, साहित्यकार खगेन्द्र गिरी कोपिला ओ लेखक थापासे संयुक्त रुपमे कृतिके विमोचन करलै ।

‘जेन्जी काल’ कविता संग्रह २०८२ साल भदौ २३ ओ २४ के जेन्जी आन्दोलन ओ उ पाछेक मनोविज्ञानहे कृतिमे समावेश करल बा । लेखक निर्मल कुमार थापा नेपाली साहित्यमे लेखक, कवि तथा साँस्कृतिक अभियन्ताके भूमिका निर्वाह करटी रहल बटै । अध्ययनके हिसाबसे विद्यावारिधि करल थापा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमे समाज अध्ययनके अनुभव बिटेरेले बटै ।

उहाँके लेखनमे विशेष करके कविता, कथा, निबन्ध, दर्शन तथा गैर आख्यान समावेश हुइना करठ । लेखक, साहित्यकार, कवि तथा सांस्कृतिक अभियन्ता थापा कलर ओ नेपाल सेन्टर इन्टरनेशनलके संस्थापक हुइठ । उहाँ नेपाली कला साहित्य ओ संस्कृतिहे अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमे प्रवर्द्धन करटी आइल बटै ।

विमोचन कार्यक्रमके प्रमुख अतिथी चौलागाई पत्रकारिता क्षेत्र हुइटी साहित्य विधामे प्रवेश करल लेखक थापा पश्चिम नेपालहे अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसम पुगाइल बटैलै । उहाँ कहलै, ‘ कविता संग्रह ’ जेन्जी काल’ नेपाली इतिहासमे एक दस्तावेजके रुपमे रहे सेकठ । यिहीसे

तत्कालिन अवस्थाके चित्रण करले बा । जेन्जी आन्दोलनमे डेखल विविध पक्षहे कविता संग्रह जेन्जी कालसे समेटन प्रयास करल नेपाली इतिहास ओ साहित्यके लाग महत्वपूर्ण बाट हो ।’

नेपाल पत्रकार महासंघ बाँकेके अध्यक्ष नविन गिरी साहित्य ओ पत्रकारिता समाजके विकासके लाग महत्वपूर्ण क्षेत्र रहल बटैलै । साहित्य सृजना मार्फत थापासे करल योगदान पत्रकारिता क्षेत्रके लागफे गर्व कैना विषय हुइल बटैलै ।

कालपृष्ठ दैनिकके सम्पादक एवम् प्रकाशक कमल खत्री, साहित्यकार खगेन्द्र गिरी कोपिलासे कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ से नेपाली समाजहे सकारात्मक डगारमे लैजैना अभिप्रेरित कैना बटैलै ।

लेखक थापासे कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ कृति मार्फत जेन्जी आन्दोलन पाछे देशके राजनीतिक, साँस्कृतिक ओ आर्थिक व्यवस्थाहे बुझैना प्रयास करल बटैलै ।

विगतके जनआन्दोलन, शसस्त्र आन्दोलनसे ल्यानल लोकतन्त्रमे चुनल नेतृत्वसे सहि व्यवस्था स्थापित करे नैसकल कारणसे जेन्जी विद्रोहके रुप लेहल बटैटी सुन्दर नेपाल निर्माणमे सचेत नेपालीसे योगदान करेपर्ना बटैलै । कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ कृति पढके आवके पुस्तासे भ्रष्टतन्त्रके जालो चिरके शुसासन कायम करेक लाग अपनहे तयार बनाईपर्ना उहाँ बटैलै ।

थापाके साहित्यिक यात्रा कविता संग्रह ‘प्रभात फेरी सन्ध्या’से सुरु हुइल हो जौन सन् २००५ मे प्रकाशित हुइल रहे । विशेष करके उहाँके लेखनमे दर्शन, अध्यात्म, समकालिन समाज ओ मानव जीवनके प्रश्नके महत्वपूर्ण विषयमे केन्द्रित हुइल बिलगइठ । हालसम २२ ठो कृति प्रकाशित करसेकल लेखक थापाके ‘प्रभात फेरी सन्ध्या’ कविता संग्रह, ‘एकादेश’ निबन्ध ओ कविताके संयोजन, ‘एकाल्प’ कथा निबन्ध ओ दर्शनके मिश्रण, ‘जय श्रीकृबेरनाथ’ कविता संग्रह लगायतके रहल बटै ।

साहित्यकार थापाहे कालपृष्ठके सम्मान

थापाहे कार्यक्रमके आयोजक समेत रहल कालपृष्ठ दैनिकसे सम्मान पत्र सहित सम्मान समेत करल रहे ।

नेपालगन्जमे हुइल कविता संग्रह ‘जेन्जी काल’ के विमोचन समारोहमे कालपृष्ठ दैनिकके प्रकाशक एवम् सम्पादक कमल खत्रीसे लेखक तथा साहित्यकार थापाहे सम्मान करल हो । नेपाली साहित्य, कला तथा संस्कृतिके क्षेत्रमे थापासे पुगाइल योगदानसँगे सिर्जनशील लेखन तथा साहित्यिक गतिविधिमार्फत नेपाली समाजके विकासमे करल योगदानके कारण थापाहे सम्मान करल आयोजक जनैले बा ।

ग्राहक वर्गहरूमा खुशीको खबर !

हाम्रो यहाँ सबै कम्पनीका रि-कण्डिसन मोटरसाइकलहरू पाइनुका साथै मर्मत पनि गरिन्छ र सबै कम्पनीका हेलमेट र पार्टसहरू थोक तथा खुद्रा मूल्यमा पाईन्छ ।

कुनै पनि मोटरसाइकल नगद खरिद गरेमा आकर्षक उपहारको व्यवस्था रहेको जानकारी गराउँदछौं ।

संजय अटो सेल्स एण्ड रि-कण्डिसन

धनगढी-४, उत्तरबेहडी (चटकपुर शहिद गेट भन्दा दुईसय मिटर पूर्व)

फोन न. ०९१४१०१०५, सुजित मो. ९८५८४३९१२, सुनिल मो. ९८६७७९३५२१, महेश मो. ९८१३१३१०२९

सुवर्ण अवसर ! सुवर्ण अवसर !! सुवर्ण अवसर !!!

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

Provide Health Related Services

सेवाहरू :

- मधुमेह(सुगर)
- थाइराइड रोग
- पेट,मुटु तथा छातिरोग
- कलेजी रोग
- TB, हेपाटाइटिस रोग
- ब्लडप्रेसर तथा हृदयरोग
- मोटीपना

डा. अकाश राउत

MBBS, MD (TJ), Internal Medicine
Senior Consultant Physician
NMC NO. 20304

आउने समय : प्रत्येक दिन (२४से घण्टा)

डाक्टर आउने समय : प्रत्येक दिन, आकस्मिक सेवा (चिकित्सक) २४ घण्टा

हाम्रा सेवाहरू : १) २४ घण्टा ईमर्जेन्सी सेवा, फार्मसी सेवा, अत्याधुनिक प्याथोलोजी, रंगीन इण्डोस्कोपी, डिजिटल एक्सरे, रंगीन भिडियो एक्सरे, अत्याधुनिक अप्रेसन थियटरबाट सेवा, वातानुकुलीन एम्बुलेन्स, वातानुकुलीन क्याबिन ।

२) स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी सेवा (बॉन्डोपन, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी, पाठेघर खस्ने, पाठेघरको अप्रेसन, गर्भवती तथा सुत्केरी सेवा) । ३) न्याग्रोस्कोपी तथा जनरल सर्जरी (हाइड्रोसिल, हर्निया, पायल्स, फिस्टुला, स्तनमा गाँठागुठी आउने, शरिरका विभिन्न भागमा गाँठागुठी, घाउ खटिरा, पत्थरी, किड्नीको पत्थरी, प्रोस्टेटको अपरेसन तथा पित्तथैलीको पत्थरी अपरेसन) । ४) हाड(जोर्ती) तथा नशा सम्बन्धी सेवा (हाटखुट्टा बाङ्ने, फ्याक्चर, हाडजोर्तीको दुखाई, कम्मर दुख्ने तथा अत्याधुनिक मेसिनबाट हड्डीको अप्रेसन)छाती, मुटु, कलेजो तथा पेट सम्बन्धी सेवा । ५) यौनरोग, कपाल तथा छाला रोग सम्बन्धी सेवा । ६) मानसिक तथा मनोरोग सेवा । ७) नाक, कान, घाँटी रोग सम्बन्धी सेवा । ८) मुर्छा पर्नु, टाउको दुख्ने जस्ता समस्याहरू, प्यारालाइसिस हातखुट्टा नचल्ने सम्बन्धी सेवा । ९) न्यूरो (नशा रोग) लागुपदार्थ दुर्व्यसनी, कुलत सम्बन्धी, हाटखुट्टा भ्रमभ्रमाउने, छारे रोग । १०) आगोले पोलेको हातखुट्टा बाङ्गिएको र खुँडेको अप्रेसन आदि सेवा ।

कैलाली अस्पताल प्रा.लि

जिल्ला प्रशासन कार्यालय अगाडि, पशुपति टोल, धनगढी, कैलाली

फोन नं. ०९१-५२४५५४, ५२४६५४, ५२९२४९